

ר'ב"ט אלבז אברוז

2140788

בן סולטנה ומימון

(4.12.1950 - כשלו תשנ"א)

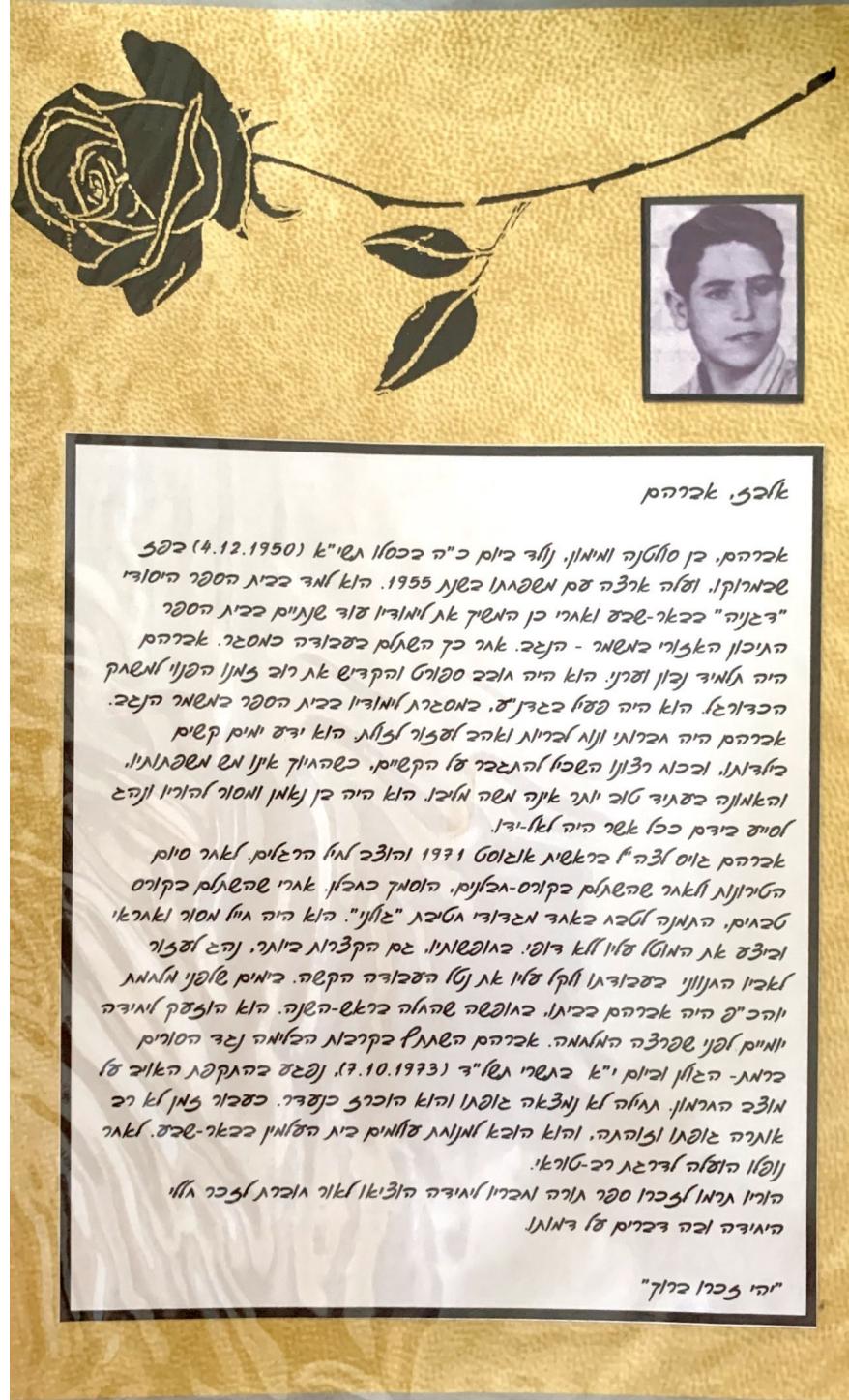
התגיים לצה"ל אוגוסט 1971

שרת בגדוד "גבעון" (13)

נפל י"א תשרי תשל"ד (7.10.1973)

על מוצב החרמון במלחמות יי"ח.

Scanned with CamScanner

מלחמת ים הקרים

היערכות כוחותינו ברמת הגולן (6 באוקטובר 1973)

לחמי גדר "גדרון" לא עמדו לבודם במערכה בגיןה הצפונית של רמת הגולן בצהרי שבת - 6 באוקטובר 1973, משביצה בהפתעה מוחלטת מלחמת ים הקרים. לירום בז'קו הרראשון בקו המוצבים היו הטנקטים של גדור "סער" של חטיבת השריון "ברק" מפוזרים וצמודים - מחלקת טנקים ליד כל מוצב. מאוחר יותר, בז'קו השני של הגירה הצפונית היו מרכויים שאר לחמי החטיבה בריכושים נורדיים בעיר מסעדה, ולא הרחק מהם באoor פתחת קוג'ירסה (חרמוןית-נפח) חנו בריכושים גורדים לחטיבת השריון 6, בפיקוד אל"ם אביגדור ("יאנוש") בן גל. בדרך כלל (חיל משנת 1972) הייתה רמת הגולן באהיותה של מפקדת מרחב הגולן (חטמ"ר "גולן") במוצבי ה'זקו הסגול' החזקן כוחות של גורדי חירד מילואים, ורק בגל המתייחסות הרבה, ריכויי הכוחות של הצבא הסורי ומצב הכוחות האגובה, החלפו גורדי חירד מילואים אלו בספטמבר 1973 בגורדי חירד סדרים: גדור "גדרון" של חטיבת נולני בגיןה הצפוני, וגדור נחל מוצנה במוצבי הגירה הדרומית. יחד עם נפרסו בהתאם גדור הטנקים "סער" בגיןה הצפונית, גדור הטנקים "סופה" בגיןה הדרומית. מפקחת חטיבת "ברק", וכמהו גם מפקדות החטמ"ר ומפקדת האוגדה היי במחנות נפה.

שלב הבלתיה בגורה הצפונית

(7- 6 באוקטובר 1973)

אלף פיקוד הפטון, יצחק חופי, הערבי, כי "המאטיך העיקרי" הסורי היהיה בגוררת פחתת קוג'ירסה, ועל כן השאיר את חטיבת 7 עם 105 טנקים מדגם צנתרון כעתודה פיקודית בשלושה ריכובים גורדיים סביר נפה. בגיןה הצפונית, עליה הגנו גדור "גדרון", היו 133 טנקים 105 של חטיבת ברק א' ו-32 מחותיבת ברק ב' ואילו בגיןה הדרומית עליה הגנו לחמי גדור הנחל המוצנה, היה גדור טנקים מערב מפלגות הטנקים של "סער" ו"סופה" של חטיבת ברק, ולו 40 טנקים בלבד.

ההתקפה הסורית במליחות זו - הכתופים החללה בסמוך לשעה 14:00 בתגובה ארטילירית כבדה על כל המוצבים ותקיפת מטוסים על מפקדות ערפיות במחנות ערפיים. לאחר ריכוך עורי וארטילי ותחת חיפוי ארטיליריו ממר נטו צוות תקרב של דיוויזיות ההייד' עבר תעלת הנgit החפורת לאורך "הזקו הסגול'" במטרה לכבות את קו הכוחות ולהגיע בתוך שעות ספורות לבביש האווך מסעדה - קונטרה-רפיד. בגיןה הצפונית נ苴 היסורים ממשותם. כוחותיהם חדרו אמנים מצפון לחרמוןית ולבוקעתה, אך הם לא הצליחו לבסס מהוז כלשהו. הישגיהם היחידים עם פריחת המלחמה היה כיבוש מוצב החרמון הירושלמי,

נפילת מוצב החרמון (שבת, 6 באוקטובר 1973)

מושב כרך החרמון היה הגולן במצוות צה"ל בחותם הצפון. גלגל חטיבתו האסטרטגית, נובחו ומיקומו היו מתקני התראה, תצפית ובקраה מתחככים של חילות האויר והקשר. הוא נבנה בשלושה מפלסים, הראשון שבמה לתוך קרקע ועליהם שכבה פיזיון (שכף"ז) בвойה מרשותה ברול ממלאות אבני (גבוניים). ביום היפורם תשלי"ד, 6 באוקטובר 1973, היה במנובך 60 חיילים. 14 מהם לוחמים, מפקד המוצב ו-13 חיילים מגדר דודען של חטיבת גולני, 1-46 חיילים מחילוט הקשר, האויר והמודיעין. 6 מהם היו בתצפית מוחץ למוצב.

לחמי מוצב החרמון הישראלי, הראשו, אשר שילמו את מחיר ההפתעה האסטרטגית והתקית של מלחתם יום כיופר. לאחר הפגזה כבודה נחטו בסמוך למוצב בארבעה מסוקים שני פלוגות חילוי קומנדו סורים, שחסמו באש חזקה את כל דרכי הגישה אל המוצב, בשעה ששתה פלוגות נוספות צנחנים וח"ר תקפו רגליים מכיוון מוצבי החרמון הסורים. כבר בשלב הלחימה הראשון בשעה 15:40 חדרו סורים לטרון המוצב.

בתוך דקota ספורות לאחר דירתה הסורית לטרון המוצב, התפצל והתפזרו החילאים הישראלים במקומות השונים במוצב הענק וניגסו להן על עצם בתוך המנהרות, המערות והתחנים. מעשה התפעלן החילאים, שהי בטרון המוצב, לשתי קבוצות גדולות: הכהה, שהיא עם המפקד, מנהלה איש. בכוח השני היו 27 חיילים.

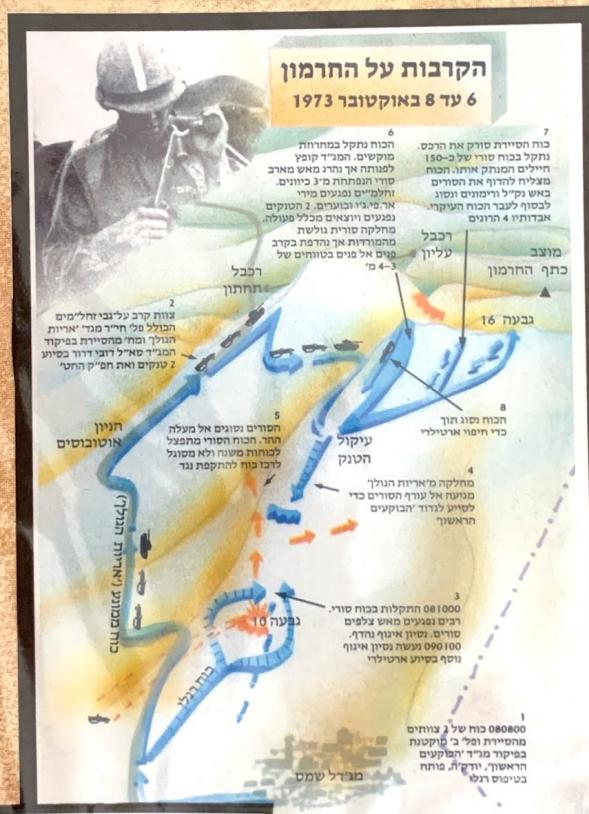
10 חיילים נוספים מצאו מוגן ומסוכן בחוליות, בוגות ובבודדים במקומות שונים במוצב. כבר בעשורים אחיה"צ, שבת ה-6 באוקטובר 1973, ניסו לחמי גולני, שיצאו ב-3 נגמ"שים ממוצב הר דוב, לסייע לנערומים במוצב החרמון, אלא שכוח החילוץ עלה על מאבר סורי, נגע ונסוג. סיון נספה, שני, לחבור עם המוצב ברגע בליל ה-6-7 באוקטובר עז שטי פלוגות מתחביבת גולני רכבות על ולהל"מים. הכה גאנע לנווה - טיטיב וגערך להמשך הפעולה. אלא שפעולתה - החילוץ בוטלה ע"י אלף פיקוד הצפן בהדר מדיען מודיעיני עדכני על מצב חילוי מוצב החרמון ועל הקיפת הכוחות הסורים שמסביבו. בינוים תנברו הסורים את כוחם בגיןת החרמון במאות צנחנים וחילוי חיר', שנערכו במקומות החולשים על דרכי הגישה בין הסלעים.

חיילים סורים כיתרו להלטין את מוצב החרמון, והתבצרו בעמדות מואתירות הפiores בכל העמדות נקודות המפתח החשובות בגיןת החרמון: י"בעה 17, י"בעה 16, י"רכבל עליון, "המצוק", "עיקול הנק", י"בעה 24, י"רכבל תחתון" ו"גבעה 10" (החולשת על מגדל - שמס).

הכה הייתה עם מפקד המוצב, 17 חיילים אשר חלקם שיכל ללחמי גדר ודען, הצלחה לחמוק בליל ה-6-7 באוקטובר מן המוצב, אך סמוך לירכבל עליון, כמאה מטרים מן המוצב, עליה נתקל במאבר סורי. חמישת מגישי נהרגו, שניים נשבו, אך שרדה אחרים ניתקו נגע, נסגו, ניווטו כל אחדו לילה, והציחו לבסוף לתגיאן בשלהם לקוי צה"ל. הכה השני שככל, כאמור, 27 חיילים נשא פumes לגדיה ממחובאו, אך כל פעם התגלה וספג אבדות. רביעעה מגישי נהרגו, והשאר נכנעו. שאר החילאים, שנערכו במנובך במקומות שנים ומוסתרים, הסגיiron עצם בלית'. ביריה ונפל בשבי, בימים שלאחר מכן. סך הכל נהרגו 13 חיילים. נפלו בשבי. בוקר ה-8 באוקטובר ניתן אישור לתקוף את מוצב החרמון לאחר שהי ידועות, כי יש בו עדין חיילים נצורים.

חטיבת גולני ערבת מלחמת יום הכיפורים (אוקטובר 1973)

בחודשי החורף ובחדשי הקיץ של שנת 1973 המשיכו הייל חטיבת גולני בשרות אימונים ובפעילות מבצעית. באפריל 1973 קיבל המודיעין הישראלי תחרויות רבות על היערכות הצבא המצרי למלחמה, שנערכה לפחות בפעם מאה ב-1973. גם הפעם הערכיו ראש אמ"ן וועורי כי "סבירות למלחמה נמכה". לעומתיהם העידך ראש האמונס, כי קיים חשש סביר למלחמה. שר הביטחון ורמרטבל לא קבלו את הערכת אמ"ן והווו להתכוון ללחימה במסגרת "כוננות לחול-לבן". הייל המערך הסדר של צה"ל ובכללם לוחמי גולני נכנסו לכוננות והחלו בפעולות שונות להזוק כושר להליחימה ההגנה. בחודש אוגוסט 1973 בוטלה "כוננות לחול-לבן", והוחלט לקצר את משך השירות בצה"ל ובוצעו חילופים במטכ"ל ובפיקוד הבכיר. חטיבת גולני הוחלה בהכנות נמרצות לקראות תנש גודל בפרק הזמן בין י"א, בו אמרוים היו להשתתף כל יוצאי חטיבת גולני - 25 שנות קיומה (1948-1973) במתيبة סדריה ולוחמות. הנקודות נקבעו לחול המועד סוכות תשל"ד (10.10.73), והשם "ת"א"

הקרבות על הח רקע

נפלז במצוב החרמוץ

אדדי אבי
אולאי יצחק
אלב אברהם
אליעזר (סילס) רביביר
ביטון דוד
בן-גרא אחד
בראשי יגאל
ברמי ברנד
זילברמן שלום
חכם חיים
חפר און
טל אמיר
יעקב טובייה
להיה מרדכי
ליי עלי^ץ
לינגנברג אלון
סוזיה משה
פונק הgi
פחים שמעון
קלינט טולמה
שביבו דניאל
שלום יצחק
טניהור אפרים

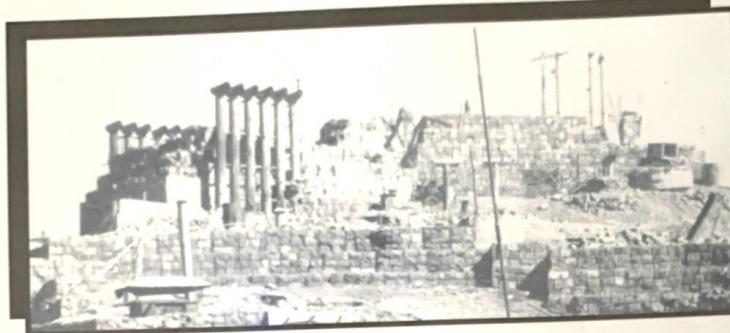
תדריך לפני הקרב

העלייה לモצב החרמון

מוצב החרמון

הורדות מצועים

משפחה וחברי כתבים...

אף כן חקרו רכית וארכז:

מכירם זוגם סופרלו בעקי ר' כהו-ר'א. והוא ח'יך כנברחת הצעות
בעכו. אך הוא פ'יה זוכת הענין. והוא כהה'ה שנה ר' כה'ה עשרה
העכלה ר'א פ'ם שחת ה'ל ואפ'יכ' נס'כה כטכרכוס ה'ה ימען ע'ז
וירוקן כהראק זוכ'ת.

בכורה זו, פצעת נקרית כו"ש נזקודה שער נקרוד נ"כ יסח' נזקודה
וכו' נזקודה עלי' כה. כו"ה שער ורשות, פ"ג הותקנות, כטפלת
הרשות, נזקודה גולג'אלו, התערכות, ורשות, דוחה' נזקודה כנ"ו
הפטת, זאת רשות, פטפלת הפטת, כי

הפטרכ'ת ג'ית'ה כה במת' 3:19 כ"י!!! צב'א י'מע'ן, שודר ר'ז'באי.
...ך'ה אונאנט', צב'ה ג'ית'ה ככ...

הברוך יה' בחר טוב, טוב וטוב. טוב שיבת כב שיבת
תורתך כב' כב' נלה' אל' יה' נלה' נלה' נלה'. נלה' גולתך
אל' כב' נלה' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל' אל'
ג' יה' יכחו נלה' גולתך. נלה' גולותך יכחו אל' ברק
ג' גולותך פוכנו' עד נלה' אל' כב' כב'.

בכדיו כי הרים יתוגהות בו זריא זעכו עי נרת זריך ער
גנשפה. וזה גור ננהנעה כטבא וטבא זא גור ננהנעה
זכו זי פאכער זי'ת' כפ'ת חיליך, וכ'קעת, ננתן חייליך
כחולת, ענ' זי'. זוכא סצ'ור צוות החולת, זונ' כטבא וטבר זא חוכ
זונ' ננהנכח'ת.

וכוראות פא נא יעריו נכתבי' תניא נא יערו המכילה. כלא ח'כו יערחו כה. יערו יערו, אולא הערוה עפּגָת כה והעכירות ופּיכרין פּון קרע און יערו.

פָּאָכְ - נַ"נְגָר

הנתק פולין ממדינת ישראל על מנת לסייע לפליטים. ערך פולין ב-19.7.1947. צילום: מוזיאון ארכיון מדינת ישראל.

למה נטשות אותה.

בזע חלכת בליך ליבור לי כי לא תשוב.

כשה קשה לי ליהוות כשלן המן רוחשת אורי הדרונות.

בזע לא הספיק ליהגות ולכךות לתגשים את טולם.

עכש מאו והדשים תראה לי כי זה היה רק אתרמל.

פחדת אני לספר את הדברים כיון שיראה עס יזכיר האתמול.

אברהם היה אהבתני הראשת, האם קר נגור על טיגלו' ממי את האהבה

הראשונה, את אוד היי?

אברהם שירת בחרבון, בחר לבן, שחק ליהות טהור בפסגתו. דם רב נתקר וגופ

דמו של חבריו.

תביד שאף להתגונע, זה היה רגענו

אבד לי חבר,

עד מתי אוכל לשלט את עדי עד מתי ימשיכו המלחמות?

די לנו באلمנות די לנו בחורים טבלים.

אך אוכל לחתוך ראות את הווק בטחורים.

האם בגללן לובטים דם ואת האם להאמין למראה עיטה?

האם באמות לא תשוב?

אמות לי זה רק תלומו!

אברהם היה אוח שקט וטוב, תמיד נהג לבקרנו ולעירו לי בעבודה. במננו

הפני נהג לבוא אליו ולשוחק עם זילויים. עם גישתו התנרג כאילו היהינה

אותו לכל בבר. התיענן אותה תמיד ועוד לה, פעם סאל בהצעה: מתי

אקלל ממק מותגוז והדא ענתה: תקבל בשתחחרור אלם הוא לא זכה לך.

בחתונה של היא קבה לנו מותגה יקרה מאד וכשתשאלה אותו אשתוי מה

אתה רצח בתמורה הוא ענה: לא יותר ממה שנתתי לך.

לפני המלחמה נפגע קעת ברגלו וכאן חור באיזור ליהודה. טרם טהור היהינה

הרגוטן לא נזהה ולא רעה לחזר אלם אבל לחץ עלי טיהור באמותה: יש

לך תקופה קצורה חזר כדי טירוחך לא ייארך.

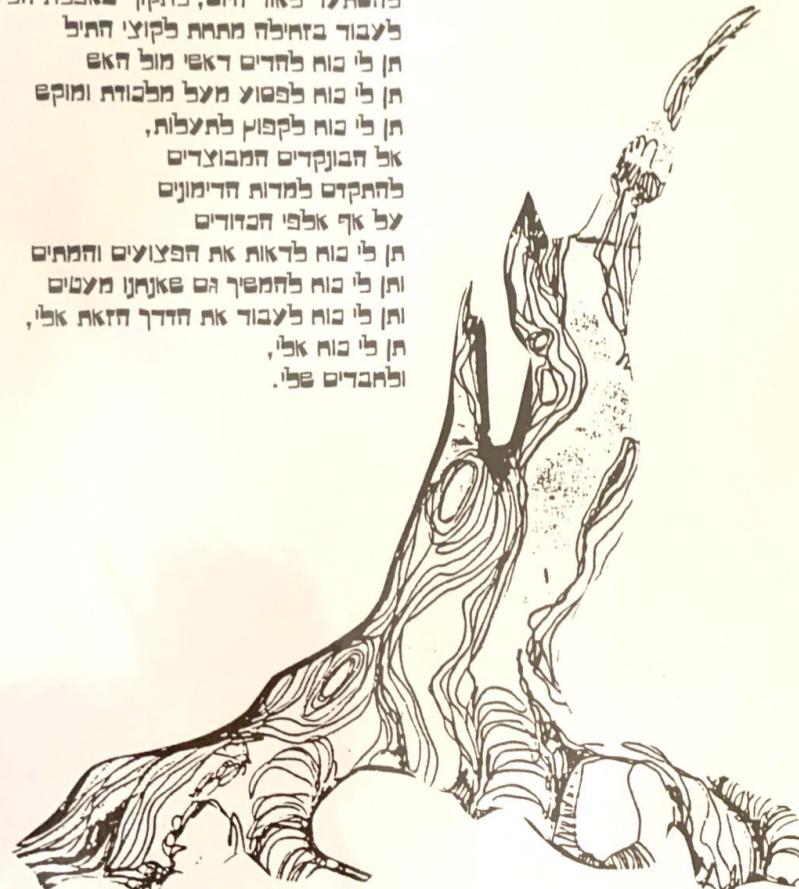
אברהם חזר ביום ובימי ובימים שבת מנגא את מותחו. כולם ציפו ממנו לרבות

ותכננו את הדרכו, אלם לפטע נקרו מאייתנו ולבבנה קשה.

טמזהאל.

סלי הטעות בגוף לבבו ען שחר
הן לְ בָחֵר אֶלְיָה
הן לְ בָחֵר
את הדרך הזאת לעבר
הן לְ בָחֵר לפניו יפלת הפזים
ויזמת המרגמות
הן לְ בָחֵר לנטום את הדף ההתקפעויות הטעות
הן לְ בָחֵר לדראות מאהורי קפלי הקדרע
בן הבורות
מאדי הפלעים
ולריין במלחה חד
חכוף לאק המקלעים
להפתיעך לאיך חיים, לחכוף באפקת הבלתי
לעבור בזחילה מתחה לקוץ התיל
הן לְ בָחֵר לחדים דכא' מול האק
הן לְ בָחֵר לפסווע מעל מלבות וטוקה
הן לְ בָחֵר לקפין להעלות,
אל הבזקיינט המבוצרים
להתקדים במדרות הדימוניות
על אף אלף הבורות
הן לְ בָחֵר לדראות את הפצעים והטומות
וון לְ בָחֵר לתמוך גם זקנינו מעיטים
וון לְ בָחֵר לעבור את הדרכ' הזאת אלי,
הן לְ בָחֵר אֶלְיָה,
ולחברים עלי.

לזכור

עם ישראל את בני
ובנותיה חילוי צבא ההגנה
ליישרל הנאמנים והאמניים
אשר חרפו נפשם במלחמות
ישראל

זיכרון ישראל יתברך בורעך
ויאבל על זו העלומים ו.commades
הגבורה וקדושת הרעון ומסירות
הנפש אשר נספו
במערכות הכבדות:

זה גיבורי חזור והגיגחון
חותמים לב ישראל
לזר חזור.

